

TIKTOK RIZIKOVÝ JE, DĚTI Z NĚJ ALE NEODEJDOU

Kamil KOPECKÝ

V posledních dnech byla vydána na národní i mezinárodní úrovni řada varování, která upozorňují na rizika, která se pojí s aplikací TikTok. NÚKIB např. opakovaně upozorňuje na to, že TikTok představuje bezpečnostní hrozbu, a to především v situacích, kdy má zařízení (mobilní telefon, tablet), na kterém je TikTok nainstalován, přístup k významným informačním systémům. Postupně tak TikTok mizí ze zařízení pracovníků ministerstev, státních úřadů, státních podniků a soukromých firem, které postupně mažou i své komunikační profily a kanály.

Se samotnou sociální sítí se pojí především tato rizika:

A. Soukromí a ochrana dat

TikTok shromažďuje velké množství osobních údajů o svých uživateli, včetně polohy zařízení, se kterými aplikaci uživatelé používají, a způsobu, jakým s aplikací interagují. Konkrétně např. aplikace TikTok sbírá: IP adresy, unikátní identifikační čísla zařízení, ISP, typ operačního systému, navštívené stránky, GPS polohu, telefonní číslo, loguje také „stisky kláves“, podle bezpečnostních expertů z organizace [Internet 2.0](#) má také přístup ke kontaktům a ke kalendáři. Problémem také je zabudovaný prohlížeč, který aplikace TikTok obsahuje a který se otevře, pokud chceme v TikToku otevřít externí odkaz – prohlížeč [sleduje stisky kláves](#) a může tedy např. sledovat přihlašovací údaje či čísla kreditních karet, která uživatelé na svém smartphonu zadávají. Samotná firma ByteDance výsledky bezpečnostních analýz odmítá – podle svého prohlášení

neshromažďuje stisky kláves ani textové vstupy (přestože to jejich aplikace umožňuje).

Analýzu jednoho z bezpečnostních expertů Felixe Krauseho si můžete pročíst např. na [jeho účtu na Twitteru](#).

Toto je problematické z hlediska soukromí a ochrany dat, zejména pokud jsou citlivé informace sdíleny s třetími stranami bez souhlasu uživatele. Pokud by pak tato aplikace např. předávala informace Číně, samozřejmě hrozí jejich zneužití. Nabízí se také otázka, zda nemůže TikTok díky personalizovanému nabízení obsahu cíleně ovlivňovat chování svých uživatelů např. ve prospěch Číny.

B. Obsah

Na TikToku mohou být (a jsou) publikována videa, která obsahují nevhodný nebo škodlivý obsah, jako jsou například urážky, šikanování, nebo dokonce propagace násilí a sebevraždy. Nevhodný a často nebezpečný obsah představují také různé druhy [nebezpečných výzev](#) (dangerous challenges), které TikTok blokuje zpravidla až poté, co dojde k nějakému tragickému incidentu. Obecně kontrola a odstraňování závadného obsahu na TikToku funguje velmi omezeně.

C. Závislostní chování

TikTok je navržen tak, aby uživatele co nejvíce zaujal a udržel je na platformě co nejdéle. Algoritmus TikToku sleduje, která videa uživatelé sledují, sdílejí a interagují s nimi, a na základě těchto informací nabízí další videa, která jsou pro daného diváka pravděpodobně zajímavá. Tento algoritmus může vést k nekonečnému prohlížení videí a ztrátě ohromného množství času. TikTok obsahuje mnoho personalizovaných funkcí, které mohou vést k uvolňování [dopaminu v mozku](#), což je neurotransmitter, který způsobuje pocit radosti a potěšení. Například stisknutí tlačítka "like" na videu nebo sledování videa s vysokým počtem zhlédnutí může vyvolat pocit uspokojení a odměny, což vede k hledání dalšího podobného obsahu. To vše pak může vést k „závislosti na aplikaci“.

Přimějí tato bezpečnostní rizika děti, aby odešly z TikToku?

Nabízí se otázka, zdali výše uvedená bezpečnostní rizika ovlivní děti, které patří k dominantním uživatelům TikToku. Podle mého názoru nijak výrazně – **děti budou nadále aplikaci TikTok používat jako zdroj zábavy a jejich data budou stále proudit do zahraničí**. Logické tedy je, aby se aktivitami dětí v prostředí této sociální sítě zabývali i jejich rodiče.

Situaci by mohl změnit např. kompletní zákaz této technologie na území Evropy – ostatně v USA se o [plošném zákazu této aplikace reálně uvažuje](#)... a pokud by tento návrh prošel, mohl by se stát inspirací také pro Evropskou unii a její regulaci.

Kamil Kopecký
E-Bezpečí, Univerzita Palackého v Olomouci

Zdroje:

https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/tiktok-zakaz-vladni-urady-firmy-bezpecnost-hrozba_2303171110_elev

<https://zpravy.aktualne.cz/domaci/analiza-tiktok-zneužívání-dat/r~17715e76041911eda9eeac1f6b220ee8/>

<https://e-bezpeci.cz/index.php/rizikove-jevy-spojene-s-online-komunikaci/socialni-site/3137-nebezpecna-vyzva-blackout-challenge-opet-radi-a-neni-jedina-nebezpecnych-challengi-je-plny-tiktok>

<https://www.nytimes.com/2022/08/19/technology/tiktok-browser-tracking.html>

<https://www.leehealth.org/health-and-wellness/healthy-news-blog/mental-health/are-you-addicted-to-social-media>

https://www.irozhlas.cz/zivotni-styl/spolecnost/neurolog-stransky-mozek-rozhovor-facebook-twitter-socialni-site-dopamin-lajk_1904210700_och

<https://nukib.cz/cs/infoservis/hrozby/1941-aplikace-tiktok-predstavuje-bezpecnostni-hrozbu/>

<https://smartmania.cz/tiktok-jako-nepritel-cislo-jedna-usa-premysli-nad-jeho-plosnym-zakazem/>

<https://www.reuters.com/technology/us-house-administration-arm-bans-tiktok-official-devices-2022-12-27/>

<https://www.techarena.cz/tiktok-se-v-usa-zakazuje-na-vladnich-zarizenich-a-muze-byt-hur/n-7104/>

<https://edition.cnn.com/2022/12/13/tech/tiktok-ban-bill/index.html>